

Uchwała nr 11/2025
Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska z dnia 02.10.2025

w sprawie poparcia obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej dotyczącej ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w celu zabezpieczenia siedlisk gatunków chronionych na obszarze zielonej rezerwy pod Kanał Krakowski oraz Bagrów Ludwinowskich oraz utworzenia Parku „Ptasi Raj”

skierowana do Rady Miasta Krakowa i Prezydenta Miasta Krakowa

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska popiera obywatelską uchwałę w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa, mających na celu:

1. Zabezpieczenie siedlisk gatunków chronionych na obszarze tzw. zielonej rezerwy pod Kanał Krakowski, od ul. Marii Konopnickiej do ul. Kapelanka, wraz z przyległymi Bagrami Ludwinowskimi do wałów Wilgi, z wykluczeniem działek już zabudowanych oraz części ogródków działkowych od strony ul. Konopnickiej.
2. Utworzenie Parku „Ptasi Raj” – przestrzeni przyrodniczej, w której nadrzędnym celem będzie ochrona siedlisk dzikiej przyrody, w szczególności ptaków oraz innych gatunków chronionych.

Uzasadnienie

Obszar zielonej rezerwy pod Kanał Krakowski i Bagrów Ludwinowskich stanowi jeden z cenniejszych przyrodniczo fragmentów południowego Krakowa. Pomimo częściowego przekształcenia przez człowieka, teren ten zachował półdziki charakter i pełni funkcję kluczowego korytarza ekologicznego, łączącego Park Rzeczny Wilga, Zakrzówek i Wisłę.

Według danych z portalu ornitho.pl i obserwacji terenowych, na tym obszarze stwierdzono co najmniej **73 gatunków ptaków**, w tym **64 gatunki objęte ścisłą ochroną**, w tym **5 wymagających szczególnej ochrony**. Występują tu m.in. zimorodek (*Alcedo atthis*), rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), bączek (*Ixobrychus minutus*), cyranka (*Spatula querquedula*), a także ptaki drapieżne – myszołów, krogulec czy pustułka. Obszar ten jest miejscem gniazdowania, żerowania i odpoczynku w czasie migracji ptaków, co czyni go szczególnie cennym w skali całego miasta.

Ekosystem „Kanału Krakowskiego oraz Bagrów Ludwinowskich” obejmuje bogatą mozaikę roślinną (ponad 150 gatunków roślin, w tym liczne gatunki rodzime, chronione i stanowiące cenne siedliska) oraz siedliska wielu grup zwierząt:

- a) płazy: ropucha szara, żaba wodna, żaba śmieszka – gatunki wskaźnikowe dla dobrej jakości środowiska wodnego,
- b) gady: zaskroniec zwyczajny,
- c) ssaki: bóbr europejski, borsuk, sarna, lis, jeź, nietoperze,
- d) owady: m.in. turkuć podjadek,
- e) ponad 70 gatunków ptaków, z których wiele wpisanych jest do Polskiej Czerwonej Księgi lub wymaga ochrony na poziomie unijnym (Dyrektywa Siedliskowa i Dyrektywa Ptasia).

Zbiornik wodny oraz otaczające go zarośla i zadrzewienia tworzą spójny ekosystem, w którym poszczególne gatunki powiązane są zależnościami troficznymi. Nawet niewielkie fragmenty dzikiej przyrody w mieście pełnią rolę „rezerwarów bioróżnorodności” i banków genów, a ich utrata prowadzi do nieodwracalnej degradacji całych populacji.

Obszar ten jest także istotny ze względu na zachowanie **ciągłości korytarzy ekologicznych** – objęcie go ochroną umożliwi migrację gatunków między Wilgą, Zakrzówkiem i Wisłą. Dodatkowo teren pełni funkcje ekologiczne ważne dla mieszkańców: redukcja efektu miejskiej wyspy ciepła, oczyszczanie powietrza, retencja wody, a także przestrzeń rekreacyjna i edukacyjna dla mieszkańców Krakowa. Zgodnie z badaniami naukowymi (m.in. prof. Marty Szulkin i dr Micheli Corsini), zabudowa połowy terenów zielonych w miastach skutkuje o połowę mniejszą liczbą młodych ptaków wylatujących z gniazd. Wskazuje to jednoznacznie, że każda ingerencja urbanizacyjna na tym obszarze może doprowadzić do drastycznej utraty lokalnych populacji.

Komisja stoi na stanowisku, że zabezpieczenie tego terenu i utworzenie Parku „Ptasi Raj” jest konieczne zarówno z perspektywy ochrony przyrody, jak i dobra mieszkańców Krakowa. Teren ten może stać się unikatowym przykładem miejskiego parku przyrodniczego, łączącego funkcję ochronną z edukacyjną i rekreacyjną.

KDO ds. Środowiska popiera obywatelską inicjatywę uchwałodawczą i apeluje do Rady Miasta Krakowa oraz Prezydenta Miasta Krakowa o jej przyjęcie i realizację.

Orientacyjny obszar „Parku Ptasi Raj” - obejmujący teren pod zieloną rezerwą pod Kanał Krakowski oraz Bagrów Ludwinowskich -

dr inż. Tomasz Fiszer
Przewodniczący KDO ds. Środowiska